

Vergaderjaar 2007–2008

LXV

Raming der voor de Eerste Kamer in 2009 benodigde uitgaven, alsmede aanwijzing en raming van de ontvangsten

C

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 27 juni 2008

Naar aanleiding van het door de vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Hoge Colleges van Staat uitgebrachte voorlopig verslag, vastgesteld op 17 juni 2008, bericht de Huishoudelijke Commissie u hieronder als volgt. De Huishoudelijke Commissie dankt de fracties van CDA, PvdA en SP voor de gemaakte opmerkingen en gestelde vragen.

Vergoeding buitenlandfuncties en bestuursfuncties

De leden van de fractie van CDA stellen enkele vragen over de werkbelasting en vergoedingen voor Leden met bestuur- en buitenlandfuncties in verband met het Eerste Kamerlidmaatschap. In het Werkplan 2008–2011 wordt een onderzoek naar de werkbelasting van Leden aangekondigd. Het onderzoek zou volgens het Werkplan plaatsvinden in 2010. Tijdens de vergadering van het College van Senioren d.d. 6 mei 2008 is gesproken over een mogelijke vervroeging van dit onderzoek. Het College van Senioren heeft op dat moment ingestemd met een vervroeging van het onderzoek, zodanig dat afronding eind 2008/begin 2009 mogelijk is. Daarbij werd aangetekend dat het onderzoek voldoende kwaliteit en diepgang moet hebben.

Het verzoek tot vervroeging en bespoediging van het onderzoek is mede ingegeven door het gegeven dat in de vorige zittingsperiode van de Kamer, naar aanleiding van de raming 2004, een onderzoek naar de relatie tussen de werkbelasting en vergoedingen aan Leden van de Eerste Kamer die deel uitmaken van delegaties naar interparlementaire conferenties en assemblee's, was verricht. Dat onderzoek heeft geleid tot twee relevante ontwikkelingen. Ten eerste werd in maart 2006 op voorstel van de Eerste Kamer door de Gemengde Commissie van Toezicht op de Griffie Interparlementaire Betrekkingen besloten de tarieven van vergoedingen voor reizen en verblijfkosten te indexeren met 15 procent. Ten tweede heeft de Voorzitter van de Eerste Kamer de uitkomsten van het onderzoek aan de orde gesteld in een overleg met de minister van Binnenlandse Zaken op 1 maart 2006 over de uitkomsten van het (eerste) rapport van de Adviescommissie Beloningsverhoudingen Politieke Ambtsdragers (Commissie Dijkstal).

De aanbevelingen van de Commissie Dijkstal (I en II) zijn verwerkt in een pakket wetgevingsvoorstellen betreffende rechtspositie, salariëring en pensioen van politieke ambt dragers en leden van Hoge Colleges van Staat. Het betreft de wetsvoorstellen 30 424, 30 425, 30 426, 30 427, 30 693 en 31 387. Deze wetsvoorstellen zijn thans aanhangig bij de Tweede Kamer. In relatie tot de door de leden van de fractie van CDA gestelde vragen is met name wetsvoorstel 30 693, Invoering van een beloningsstructuur voor politieke ambts dragers, relevant.

De regering erkent in de memorie van toelichting bij dat wetsvoorstel (Kamerstuknummer 30 693, nr. 3. blz. 10) dat volksvertegenwoordigers die uit hoofde van hun functie een functie vervullen in een internationale parlementaire assemblee, in een aantal gevallen geen vergoeding ontvangen voor deze werkzaamheden. De regering merkt hierover op: «Dit is niet redelijk voor de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal die het ambt van volksvertegenwoordiger niet als hoofd functie uitoefenen. De hoogte van de vergoeding van de leden van de Eerste Kamer is toegesneden op een beperkte werklast en tijdsbesteding. Voorgesteld wordt een regeling die in voorkomende gevallen een suppletie op de vergoeding van het Eerste Kamerlid toekent, die in een redelijke verhouding staat tot de extra werklast die met een vertegenwoordigende functie in een internationale assemblee is gemoeid. Voor de hoogte van de vergoeding van de leden van de Eerste Kamer geldt als uitgangspunt gemiddeld vier vergaderdagen per maand. Voorgesteld wordt om de niet door de internationale organisatie gehonoreerde werkzaamheden, te vergoeden met hetzelfde bedrag als de vergoeding voor het lidmaatschap van de Eerste Kamer. Voor één vergaderdag van de assemblee geldt dezelfde vergoeding als voor één vergaderdag Kamerlidmaatschap».

Aan de vergoedingsregeling voor leden van de Eerste Kamer ligt, zoals hier vermeld, ten grondslag het uitgangspunt dat met het lidmaatschap van de Eerste Kamer vier vergaderdagen van de Kamer per maand gemoeid zijn. Formeel ontvangen de Kamerleden ingevolge artikel 4 van de Wet vergoedingen leden Eerste Kamer per maand een vergoeding van 25% van de schadeloosstelling die de leden van de Tweede Kamer ontvangen op basis van een full-time functievervulling. In het wetsvoorstel wordt voorgesteld (nieuw artikel 9) om de Kamerleden die uit hoofde van hun lidmaatschap van de Eerste Kamer een functie vervullen in een internationale parlementaire assemblee en van die organisatie voor de verrichte werkzaamheden geen honorering ontvangen, daarvoor per vergaderdag een vergoeding te verlenen van 25% van de maandelijks vergoeding die zij ontvangen. Hiermee geldt materieel voor één vergaderdag van de assemblee dezelfde vergoeding als voor één vergaderdag Kamerlidmaatschap (Kamerstuknummer 30 693, nr. 2, Artikel II). In dit pakket wetgevingsvoorstellen zijn ook de (waarschijnlijke) 15% stijging van de vaste onkostenvergoeding en de stijging van de schadeloosstelling voor Leden aan de orde.

De wetsvoorstellen zullen vermoedelijk na het zomerreces plenair behandeld worden in de Tweede Kamer; daarna zullen deze aan uw vaste commissie in behandeling worden gegeven. De Huishoudelijke Commissie geeft in beginsel de voorkeur aan het volgen van dit inmiddels gestarte wetgevingsproces voor de aanpassingen van de diverse financiële regelingen. De door de leden van de fractie van het CDA vermelde streefdatum van 2011 lijkt haalbaar te zijn.

Als laatste vragen de leden van de fractie van het CDA naar het vraagstuk van Leden die gekozen worden op voor Nederland belangrijke posities binnen de parlementaire assemblees die in de praktijk een full-time bezetting inhouden. Dit vraagstuk was inderdaad al eerder aan de orde, gerela-

teerd aan het voorzitterschap van het Lid Van der Linden van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa. Een afdoende financiële voorziening voor deze unieke situaties kan alleen bij wet worden geregeld (Artikel 93 Grondwet). Afhankelijk van het Statuut van de desbetreffende parlementaire assemblee draagt het parlement (financieel) zorg voor de vertegenwoordiging van zijn leden. In de unieke situatie dat een Lid van de Kamer het voorzitterschap van een assemblee bekleedde, heeft de toenmalige Huishoudelijke Commissie gesteld van mening te zijn dat het redelijk is om dit Lid als Kamer financieel of anderszins bij te staan. Deze opvatting wordt nogmaals onderstreept. Destijds is overigens uitsluitend een personele voorziening getroffen voor de inhoudelijke ondersteuning van de Voorzitter van de PACE. Gelet op de unieke situatie van een Lid als Voorzitter van een Assemblee, welke functie een welhaast full-time bezetting inhoudt, is het voornemen in voorkomend geval vroegtijdig te bezien of een nadere voorziening geboden is.

Posten representatie en catering

De leden van de fracties van PvdA en SP vragen een nader inzicht en argumentatie van de stijging van uitgaven van de posten representatie en catering. De post representatie is ten opzichte van de raming 2008, te weten € 40 000, uitsluitend verhoogd met € 350 000 voor de organisatie van de jaarlijkse Conferentie van de Associatie van Europese Senaten in 2009 in Den Haag. De Eerste Kamer is in 2000 medeoprichter van deze Associatie geweest en had tot op heden nog niet de organisatie van de jaarlijkse bijeenkomst op zich genomen. Nederland zit aan het eind van de cyclus van landen die de bijeenkomst al een keer hebben georganiseerd. Het College van Senioren heeft op 6 november 2007 en op 22 mei 2008 gesproken over de organisatie van de Conferentie. Ten tijde van de instemming op 6 november bestond er nog geen duidelijk inzicht in de mogelijke kosten, daargelaten dat de Kamer in 2007 (Viering 50-jarig bestaan Verdragen van Rome) en in 2004 (EU-voorzitterschap) enige ervaring met conferenties heeft opgedaan.

Het bedrag van € 350 000 is een geoormerkt bedrag. Het bedrag kan derhalve voor niets anders worden aangewend dan de conferentie en een onderuitputting zal terugvloeien in de Rijkskas. Ten tijde van de voorbereiding van de raming 2009 waren vele posten op de begroting van de conferentie (en ideeën daaromtrent) nog onbekend, bijvoorbeeld beveiliging, transportaspecten, omvang delegaties, taakopdracht en kosten congresbureau, representatie, locatie en programma van het evenement. Ook thans is dat nog het geval. In het Werkplan 2008–2011 van de Kamer is opgenomen dat denkbaar is dat in samenhang met de jaarvergadering van de Associatie van Europese Senaten een congres/themabijeenkomst wordt georganiseerd over bijvoorbeeld de vraag welke rol in het bijzonder de Senaten (kunnen) spelen bij de besluitvorming over Europese regelgeving, zulks mede in het licht van het Europese Verdrag van Lissabon. Gelet op deze onzekerheden is ervoor gekozen een fors bedrag te ramen.

De uitgavenstijging op de post catering is noodzakelijk om meerdere redenen. Vooreerst is er sprake van prijsverhogingen. Voorts zijn er vaker avondvergaderingen waarbij een dinerfaciliteit wordt geboden. Verscheidene Kamermedewerkers die ingezet worden ten behoeve van de catering, zijn niet langer vergadergebonden (leeftijdsafhankelijk in combinatie met de ARBO-wetgeving) waardoor externe krachten moeten worden ingehuurd. Er is sprake van een toename in het aantal rondleidingen, bezoeken en vergaderingen, ook op verzoek van Senatoren, waardoor meer cateringfaciliteiten (voorziening koffie, thee e.d.) nodig zijn. Dit laatste past tevens in het streven van de Kamer naar een betere zichtbaarheid voor «kiezers», burgers en maatschappelijke organisaties. Op

moment van schrijven worden geen voor de hand liggende mogelijkheden gezien deze kostenstijging te beperken.

De leden van de fractie van de SP vragen een nadere beschouwing van de noodzaak van te maken kosten voor de structurele ondersteuning van het werk van de Leden en de te maken kosten voor de eenmalige conferentie van de Associatie van de Europese Senaten. Zijn de kosten van de conferentie niet overschat en de kosten van de structurele ondersteuning niet onderschat, zo vragen deze leden. Nogmaals zij opgemerkt dat het wat betreft de conferentie om eenmalige uitgaven gaat. De kosten zijn in verband een aantal genoemde onzekerheden voorshands ruim begroot, maar leiden waarschijnlijk tot een onderuitputting. Deze eenmalige kostenpost staat los van de structurele uitgaven van de Kamer. Wat betreft inhoudelijke ondersteuning is de afgelopen jaren een structurele capaciteitsuitbreiding met dito kosten gerealiseerd. Zo is er voorzien in een hoofd Inhoudelijke Ondersteuning, tevens Eerste plaatsvervangend griffier en is het aantal stafmedewerkers uitgebreid. In het Werkplan van de Kamer 2008–2011 is vastgelegd dat het voor de komende jaren zaak is vast te houden aan de doorgevoerde verbeteringen voortgevloeid uit «De Kanteling» (2003), waar nodig nog beter te gaan doen wat is afgesproken en een aantal nog niet gerealiseerde en nieuwe doelstellingen in beeld te brengen, zoals intensivering strategische communicatie, vernieuwing en verbetering websites. In de raming 2009 is logischerwijs rekening gehouden met de uitgangspunten uit het Werkplan, waarbij de kwalitatieve verbetering in dienstverlening (meer wetgevings- en informatie-dossiers, en verbetering van de communicatie in brede zin) gerealiseerd kan worden dankzij de personele uitbreiding die is gerealiseerd.

Digitalisering

De leden van de fractie van de SP vragen hoe het voorgestane beleid van een verbetering van huisvesting, ICT-ondersteuning en digitalisering van stukken wordt geconcretiseerd. Ten aanzien van de huisvesting wordt onderkend dat de Eerste Kamer kampt met een ernstig ruimtegebrek en de ruimtelijke facilitering van de Leden te wensen overlaat. Voor het najaar is voorzien dat fase IV van het Masterplan, het laatste onderdeel van de renovatie van het gebouw van de Eerste Kamer, aanvangt. In deze fase zal onder andere de verbouwing van de Mauritsstoren ter hand worden genomen. Voor de Leden zal deze verbouwing, naast verbeterde fractiekamers en een verbetering in klimatologisch opzicht, ook leiden tot meer mogelijkheden voor flexibele werkplekken. Additioneel kunnen wij u melden dat de Eerste Kamer met de Raad van State overleg voert om te bezien of de gebruiksmogelijkheden van de gebouwen van de Eerste Kamer en van de Raad van State kunnen worden vergroot. De kosten van de renovatie maken overigens geen deel uit van deze raming.

De betekenis van informatie- en communicatietechnologie (ICT) voor de bedrijfsvoering van de Kamer is in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Het primair proces maakt volop gebruik van ICT, de mogelijkheden zijn echter nog niet ten volle benut. Zoals in het Werkplan Eerste Kamer 2008–2011 gesteld, zal in het najaar van 2008 begonnen worden met een plan waarin centraal zal staan hoe ICT verder dienstbaar kan worden gemaakt aan het primaire proces en op welke wijze de digitale interactie tussen Leden en tussen de Leden en de Kamerorganisatie verder versterkt kan worden.

Ten aanzien van een verbetering van de ICT-ondersteuning, informeren wij u dat in het afgelopen jaar onder andere de mogelijkheden voor het gebruik maken van draadloos internet in de Kamer zijn gerealiseerd en een interne ICT-helptdesk tot stand is gebracht. Tevens is afgelopen jaar

onderzoek verricht naar de mogelijkheden van digitalisering van de stukken en meer specifiek zijn de wensen van de Leden op het leveren van (informatie)maatwerk geïnventariseerd. Dit onderzoek heeft ertoe geleid dat in het najaar van 2008 een pilot-project zal worden gestart in het kader van papierarm parlement. Circa twintig Leden van de Kamer zullen benaderd worden om deel te nemen aan dit project, waarbij het mogelijk is per e-mail gewezen te worden op nieuw verschenen Kamerstukken binnen een persoonlijk vooraf afgestemd interessepakket. Leden kunnen vervolgens deze Kamerstukken via de digitale weg bekijken ofwel verzoeken om een papieren versie. De pilot zal een periode van drie maanden beslaan. Op basis van de bevindingen zal voorts worden gezien of en zo ja, op welke wijze via digitalisering een vermindering van de papierstroom kan worden gerealiseerd. Met betrekking tot (een realisering van) de digitalisering van de papierstroom dient rekening te worden gehouden met de verschillen in voorkeur onder de Leden.

De websites www.eerstekamer.nl en www.europapoort.nl bieden al geruime tijd de mogelijkheid om Kamerstukken en andere Kamerdocumenten digitaal te bekijken. Sinds enige tijd kunnen Leden op beide websites ook met een persoonlijk inlogcode meer stukken en informatie vinden welke niet openbaar toegankelijk worden geacht.

De leden van de fractie van de SP vragen of een analyse is gemaakt van de voor- en nadelen en efficiencyopbrengsten van de optie eenmalig de Leden een laptop inclusief internetabonnement te verschaffen. Een dergelijke analyse is niet gemaakt. Hierbij moet wederom in ogenschouw worden genomen dat een dermate vergaande digitalisering niet per definitie de voorkeur heeft van alle Leden en dat hiermee een noodzakelijke toename van servicekosten en beheerskosten zijn gemoeid. Met het bovengenoemde project papier arm parlement zet de Kamer een eerste stap op weg naar meer digitalisering en een hopelijk een geringere papierstroom. Voor de langere termijn worden ook de ontwikkelingen van het Parlis-project van de Tweede Kamer afgewacht. Parlis is een geautomatiseerd systeem voor documentbeheer, werkstromen en vergaderondersteuning ten behoeve van het politieke proces. Door dit systeem zal alles wat in de Tweede Kamer, en vervolgens in de Eerste Kamer, passeert te volgen zijn via de websites, van een mondelinge vraag tot een *wetsvoorstel*. De eerste fase van dit project start in september 2008.

De leden van de fractie van de SP vragen naar de toename van kosten gemoeid met het parlementair drukwerk. Deze toename betreft een jaarlijkse verhoging van de kosten gelet op een extra afname van door de Sdu gedrukte stukken van de Tweede Kamer voor de Leden van de Eerste Kamer. In verband met de digitalisering in de Tweede Kamer ontvangt de Eerste Kamer minder Tweede Kamerstukken rechtstreeks van de Tweede Kamer. In 2007 en 2008 zijn deze extra kosten opgenomen in de eerste suppletore begrotingen, dit jaar worden deze kosten opgenomen in de raming.

Op basis van de bevindingen van het project papier arm parlement zal gezien worden of en zo ja, op welke wijze een digitalisering van de stukkenstroom wordt gerealiseerd. Pas daarna kan bekeken worden of en zo ja, welke financiële middelen daarvoor eventueel nodig zijn.

Publiciteitskosten

De leden van de fractie van de SP vragen naar een specificatie van de post publiciteitskosten welke structureel is verhoogd met € 80 000,- per jaar. Deze post is verhoogd met € 50 000 voor internetactiviteiten en € 30 000 voor drukwerk. De stijging van de kosten voor internetactiviteiten hangt

samen met de wens van de Kamer om bezoekers aan de Eerste Kamersites eerder en beter te kunnen voorzien van informatie. Binnen dit kader is onder meer het voornemen een zogenaamde mailservice te voorzien, waarbij virtuele bezoekers (specifieke categorieën belangstellenden/ «stakeholders») via een systeem van aanmelding automatisch en pro-actief op de hoogte worden gehouden van actuele ontwikkelingen in de Kamer. Hierdoor krijgen zij automatisch specifieke informatie toegestuurd op het moment dat deze informatie op de website geplaatst wordt. Te denken valt daarbij aan bezoekers die het wetgevingsproces volgen en door deze service op de hoogte worden gesteld zodra bijvoorbeeld een voorlopig verslag van een commissie op de website staat of een memorie van antwoord door de regering is aangeboden.

De stijging van de kosten voor drukwerk vloeit voort uit de toegenomen interesse van buitenlandse bezoekers voor de Eerste Kamer voor wie (vooralsnog) geen anderstalig drukwerk beschikbaar is. Om aan die vraag te voldoen is het wenselijk een aantal uitgaven van de Eerste Kamer ook in andere (buitenlandse) talen uit te geven.

Er wordt voortdurend gestreefd naar optimale kwaliteit van de berichtgeving over de Kamer op het internet. Een enkele keer komt het voor dat een Lid een aanpassing van een bericht wenselijk acht. Suggesties op dit vlak krijgen onmiddellijk aandacht.

Namens de Huishoudelijke Commissie van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,

Timmerman-Buck,
Voorzitter

Hamilton,
Griffier